

Elva dikter

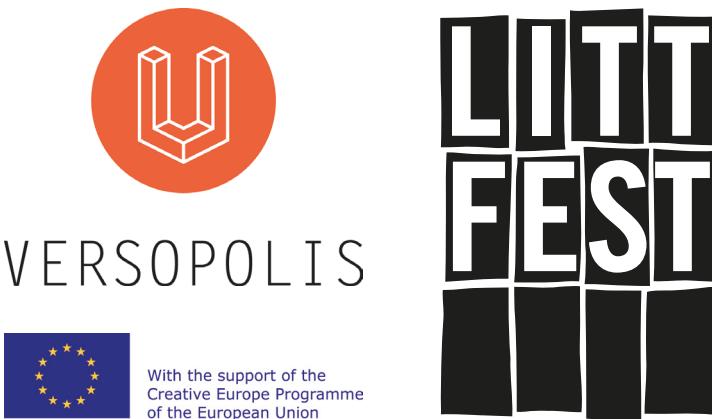
ANA BRNARDIĆ

Elva dikter

Översättning från kroatiska till svenska av Djordje Zarkovic, 2015.
Översättning till engelska från kroatiska av Damir Šodan, frånsedd dikten
"Kúca u Miamisburgu" som översatts av Damir och Majda Šodan.

Umeå, 2015

Urval av Erik Jonsson för det europeiska samarbetsprojektet Versopolis.

Detta häfte är ej till försäljning utan distribueras enbart genom Littfest – Umeås internationella litteraturfestival, samt inom projektet Versopolis.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Ana Brnardić

FORMGIVNING Johan Hammarström

TRYCKNING tryckning.nu | h:ström — Text & Kultur AB, Umeå, 2015.

ANA BRNARDIĆ,

född 1980 i kroatiska Zagreb, har publicerat tre diktsamlingar och vunnit åtskilliga priser för sin poesi. Hennes dikt präglas av ständiga förskjutningar och fraser med hög semantisk täthet. Poetiska bilder från sagan och från realpolitiken stramar elegant in i varandra, för att öppna upp nya ofta mörka och suggestiva dimensioner. Med detta urval presenteras hon för första gången på svenska.

AIRPORT

High above pages of the sky rustle
Down below a customs officer wants your fingerprint
The stamp of your family-tree
On your tourist visa application.

The yellow Balkan moon shines across my face.
I forgot to turn it off as we flew over the ocean.

The family next to me has more experience.
They hid their sad pentatonic up their sleeve:
Showering the official at the counter
With a healthy dose of Californian smiles.

Behind the barricade, cheerful old people
with candy-floss haircuts
extend their arms to take me to heaven.

AERODROM

U visini listaju se štampane stranice neba.
Dolje carinik traži otisak prsta
pečat rodnog stabalca
na papiru za turističku vizu.

U licu mi sjaji žuti balkanski mjesec.
Zaboravila sam ga ugasiti iznad oceana.

Obitelj pored mene ima više iskustva.
Tužnu pentatoniku skrili su u rukav.
Službeniku podastiru ogromne količine
kalifornijskog osmijeha.

Iza barikade nasmiješeni starci
s frizurama od šećerne vune
pružaju mi ruke i vode me u raj.

FLYGPLATSEN

Högt där uppe bläddras det i himlens tryckta sidor.
Där nere vill tullaren ha ett fingeravtryck
det lilla släktträdets stämpel
på blanketten för turistvisum.

I mitt ansikte skiner Balkans gula måne.
Jag glömde släcka den ovanför oceanen.

Familjen som sitter intill mig har mer rutin.
Den sorgsna pentatoniken har de gömt i ärmén.
Inför tjänstemannen dukar de upp enorma mängder
kaliforniska leenden.

Bakom grindarna muntra gamlingar
med frisyrer av sockervadd
som tar mig i handen och för mig till paradiset.

THE TERRORIST

It is exactly 18:00 hours in Minneapolis.
In the suspects waiting room I sit next to a plump black lady.
She tried to smuggle “food, snakes and insects” into the USA.
I am, on the other hand, a poor bride hunting for a husband.
Mr Kai peers down at me.
He opens my bag brimming with dowry.
A white manuscript sticks out suspiciously.
He wants to know why I have 200 pages typed in some strange language.
That is a fascinating reconstruction of the life
of our Lord the Saviour — I say to myself.
I shiver and perspire.
I accept the role of a terrorist-bride.
An hour later someone unlocks the door.
Suddenly everything smells of palm oil.
My feet sink into the airport carpet.
I discard the iron prosthesis of my homeland
as I slide into a pink mercy.

TERRORIST

Točno je 18 sati u Minneapolisu.
U dvorani za osumnjičene ja i punašna crnkinja.
Ona unosi „hranu, zmije i insekte“ u SAD.
A ja sam siromašna udavača.
Gospodin Kai gleda me odozdo u oči.
Otvara moju torbu punu miraza.
U njoj se bijeli sumnjivi rukopis.
Želi znati što će mi 200 papira natipkanih na čudnom jeziku.
To je fascinantna rekonstrukcija života
Našega Spasitelja, kažem u sebi.
Drhtim, znojim se.
Prihvaćam ulogu nevjeste-terorista.
Nakon sat vremena otključavaju vrata.
Posvuda miris palmina ulja.
Stopala propadaju do gležnja u aerodromski tapison.
Odbacujem željezne proteze iz domovine i
tonem u ružičastu milost.

TERRORIST

Klockan är prick 18 i Minneapolis.
I rummet för misstänkta jag och en mullig svart kvinna.
Hon tar in »mat, ormar och insekter« i USA.
Och jag är fattig och giftasvuxen.
Uppifrån stirrar herr Kai stint på mig.
Han öppnar min proppfulla hemgiftsväska.
Därinne blänker ett suspekt manuskript.
Han vill veta vad jag ska med 200 maskinskrivna papper på ett konstigt språk.
Det är en fascinerande rekonstruktion
Av Frälsarens liv, säger jag för mig själv.
Jag darrar, svettas.
Jag tar på mig rollen som giftasvuxen terrorist.
Efter en timme låser de upp dörren.
Överallt lukten av palmolja.
Fötterna sjunker ner till anklarna i flygplatsens heltäckningsmatta.
Jag kastar av mig järnproteserna från hemlandet och
glider in i ett rosa skimmer av nåd.

THOUGHTS RECLINING

Thoughts recline on objects —
the heavy ones lay on oaks, the light ones descend onto lime-tree leaves —
others clatter like a typewriter underneath
the bark

Lovers appreciate this way
of life where termites disregard the bumps
of notorious recipes of love

feeling iron letters
underneath the temples of loved ones
catching the last of the hurried commas
running like ants out of mouths —
love is both cold and warm

lazy in the Sun
written out in routine handwriting
across utterly disinterested leaves

MISLI SE ODMARAJU

Misli se odmaraju na predmetima —
teške legnu na hrast, lake na listove lipe —
ili kao mehanizam pisače mašine pod korom
kucaju

Ljubavnicima odgovara takav način
života, gdje termiti prelaze preko neravnina
okorjelih ljubavnih formula

opipati željezna slova
u sjepoočici dragog bića
uhvatiti posljednji od ubrzanih zareza
koji jure poput mrvava iz ustiju —
ljubav je hladna i topla

lijena na suncu
zapisana rutinskim rukopisom na posve
nezainteresiranom lišću

TANKARNA LIGGER OCH VILAR

Tankarna ligger och vilar på föremål –
de tunga slår sig ner på en ek, de lätta på lindens löv –
eller knattrar som en skrivmaskinsmekanism under
barken

Älskande har inget emot ett sådant
liv, där termiter går över knaggligheterna
på stelnade kärleksformler

att känna på järnbokstäverna
i en älskad människas tinning
att fånga det sista av de snabba kommatecken
som rusar som myror ur munnen –
kärleken är kall och varm

lättjefull i solen
nedskriven med rutinmässig skrivstil på de helt
ointresserade löven

HOUSE IN MIAMISBURG

Crickets chirp all through the night.
The sky gently envelops the earth.
God is intimate and welcomes his guests
by patting them on the shoulder.

Fireflies shine like 120 Watt light bulbs.

From Juliet's balcony I observe the animals.
People do not live here.
Not in those houses or high-rises.
They sleep in the logos of their companies
as they descend from stress into the subterranean
picking fruits that hang from the telegraph lines
— upside down.

KÚCA U MIAMISBURGU

Cjeye noći kukurikanje zrikavaca.
Nebo se savija oko zemlje.
Bog je familijaran i srdačno tapše
svoje goste.

Krijesnice svijetle 120 wata.

S Julijinog balkona promatram životinje.
Ljudi ovdje ne žive.
Ne žive ni u kućama ni u neboderima.
Spavaju u inicijalima tvrtke,
a zatim od stresa silaze u zemlju
gdje beru izvrnute plodove
s telegrafskih žica.

HUSET I MAMISBURG

Hela natten detta galande från syrsor.
Himlen kröker sig runt jorden.
Gud är familjär och klappar hjärtligt om
sina gäster.

Eldflugorna lyser i 120 watt.

Från Julijas balkong betraktar jag djuren.
Folk lever inte här.
De lever varken i husen eller skyskraporna.
De sover i företagets initialer,
och sedan nedstiger de i jorden av stress
och plockar frukterna som hänger uppåt
på telefonledningarna.

SECRET

I have composed a mortal secret
To live sometimes secretly in another country
Peeling off garlic and boiling coffee in somebody else's kitchen
Walking to the monastery lighting up a candle
In the backyard a congregation of birches converse in silent tongues
The face splits up in a mirror
Round and sad it veils itself with golden chanting

Come night I leave my body, my fingers, I peel off bark
In the cold dorm the wind covers us with its long beard
Come morning I am a young tree planted in front of the house
A naked bone giving birth to daylight

TAJNA

Sastavila sam grobnu tajnu
da ponekad, krišom, odem živjeti u drugu zemlju
u tuđoj kuhinji gulim češnjak i kuham kavu
odlazim do manastira i palim svijeću
iza plota sabor breza na gluhom jeziku
lice se podvaja u zrcalu
okruglo i tužno prevlači se zlatnim pojnjem

noću napuštam tijelo, prste, svlačim koru
u hladnoj spaonica vjetar nas dugom bradom pokriva
ujutro sam mlado drvo posađeno pred kućom
gola kost iz koje postaje dan

HEMLIGHETEN

Jag har knåpat ihop en gravlik hemlighet
om att ibland, i smyg, bosätta mig i ett annat land
i någon annans kök skalar jag vitlök och kokar kaffe
går till klostret och tänder ett ljus
bakom staketet en björkförsamling med ett stumt språk
ansiktet klyvs i spegeln
runt och sorgset höljer det sig i gyllene mässång

om natten lämnar jag kroppen, fingrarna, drar av mig skalet
i den kalla sovsalen båddas vi ner under vindens långa skägg
på morgonen är jag ett ungräd som planterats framför huset
en benknota ur vilken dagen föds

WRITING ON KEYBOARD

As I am writing on this contraption
This business of hitting letters differs not much
From climbing some mountain in winter
Using a stick and some decent equipment

These square letters are like some unreachable cliffs

I type with gloves on made of rough wool
My nose is red like on some Tibetan village girl
And the soil where these letters were trampled upon
Is so hardened that it turned black
Though there is a slim chance that I will make it to the top

I will make a stop by the nearest hut
Spewing fumes all around
To rest a bit sipping that black liquid from samovar

So I can continue walking on the frozen gutturals
That generally there at the top
Coagulate into a white death

PISANJE NA TIPKAMA

dok pišem na ovoj spravi
posao udaranja u slova ne razlikuje se puno
od uspinjanja na neku zimsku planinu
sa štapom i dobrom opremom

kockasta slova su poput neosvojivih klisura

pišem u rukavicama od grube vune
nos mi je crven kao u tibetanske seljančice
a tlo na kojima su ova ugažena slova
crno od tvrdoće

premda su male šanse da će se uspeti

zastat će kod prve kolibe
iz koje posvud suklij dim
odmorit će se uz crni napitak iz samovara

pa će poći dalje po ledenim guturalima
koji se obično, tamo pri vrhu, grupiraju
u bijelu smrt

SKRIVA PÅ TANGENTER

medan jag skriver på den här apparaten
är arbetet med att slå på bokstäverna inte så olikt
det att bestiga ett berg om vintern
med en stav och bra utrustning

de fyrkantiga bokstäverna är som ointagliga klippor

jag skriver med tjocka yllevantar
min näsa är lika röd som på tibetanska bondflickor
och marken där dessa nertrampade bokstäver ligger
är så hård att den har svartnat

fast chansen är inte stor att jag ska nå ända upp

jag kommer att stanna vid första bästa hydda
ur vilken det väller ut rök åt alla håll
jag kommer att ta igen mig med en svart dryck ur samovaren

och sedan gå vidare över de frusna gutturalerna
som, där uppe vid toppen, brukar formera sig
till en vit död

DIRGE

I could spend the whole morning coughing up dark spiders
Those dear friends of insomnia, those chandeliers
Those inner beings of mine.

In the beginning God made no difference: man, fish
Or nettle.
He would open an owl's eyes and stare at the translucent mountain.

In the morning the dark plum of the sky spreads across one's body.
The head circles around the Sun inscribing its age
Into those wooden leaves.

NARICALJKA

Mogla bih cijelo jutro iskašjavati tamne pauke,
tako drage prijatelje nesanice, držače svijeća,
svoja nutarnja bića.

U početku, bog nije pravio razliku: čovjek, riba, kopriva.
Otvorio bi sovine oči i gledao u prozirnu planinu.

Ujutro, tamna šljiva neba širi se po tijelu.
Glava se okreće oko sunca i upisuje svoju starost
u drvene listove.

KLAGOVISA

Hela morgonen skulle jag kunna hosta upp mörka spindlar,
dessa sömlöshetens kära vänner, ljusstakar,
mina inre varelser.

I början gjorde gud ingen skillnad: människa, fisk, nässla.
I bland öppnade han ugglans ögon och tittade på det
genomskinliga berget.

På morgonen sprider sig den plommonmörka himlen över
kroppen.
Huvudet snurrar kring solen och skriver in sin ålder
på bladen av trä.

JULIET

It was night and I could finally be Juliet
Who sought love among leaves and on the sea surface
Nearby the hotel.
I found some young man there
Eshatalogically serious with book-black hair
White face
And eyes that promised themselves to the other world.
We cuddled in the hotel window inhaling scent of laurels.
Then as the wine began pulsating in our hands
We climbed down to the sea meandering by its side
Leaving our historic bodies to the angel on duty.
We walked into the blackest forest
We found a secret passage leading to the bottom of the sea
Where I learned how to conduct the choir of birds
Who at night pick at the sea sand like blazing flames.
At dawn, Juliet disappeared behind the dark curtain.
Golden letters were burning on the walls
Emitted by the faraway Sun for the sake of those drowned souls.
Touching them stealthily I climbed upstairs
Where swarms of tired music students gathered, those boys
And girls, those nocturnal Juliets

JULIJA

bila je noć i ja sam napokon mogla biti
Julija koja je tražila ljubav u lišču i u površini
mora kraj hotela.
našla sam nekog mladića
ozbiljnog poput eshatologije, crne kose kao knjiga, bijelog lica
i očju koje su se obećale onome svijetu.
skutrići smo se na hotelskom prozoru i udisali lovor.
zatim, kad je otkucalo vino u našim rukama
spustili smo se do mora i vijugali pored njega
ostavivši povjesna tijela dežurnom anđelu.
otišli smo u najcrniju šumu
pronašli tajni prolaz do morskog dna
gdje mi je pokazano kako dirigirati pticama
koje u noći poput plamenja zoblju morski pjesak.
u zoru, Julija je nestala iza tamne zavjese.
na zidovima su gorjela zlatna slova
koje je daleko sunce slalo utopljenim dušama.
dodirujući ih kradom uspela sam se na kat
gdje su se rojili umorni studenti glazbe, mladići
i djevojke, noćne Julije

JULIJA

det var natt och jag kunde äntligen vara
Julija som letade efter kärlek bland löven och på havsytan
vid hotellet.
jag hittade någon kille
allvarsam som eskatologin, med svart hår som en bok, vitt
ansikte
och ögon som lovat bort sig till den andra världen.
vi kurade ihop oss i hotellfönstret och inandades lagerträdet.
sedan, när vinet hade klingat i våra händer
gick vi ner till havet och slingrade fram längs med det
och överlät våra forntida kroppar åt jourhavande ängel.
vi tog oss till den svartaste skogen
hittade en hemlig gång till havets botten
där jag fick veta hur man dirigerar de fåglar
som på natten pickar havssand som eldslågor.
i gryningen försvann Julija bakom den mörka gardinen.
på väggarna brann gyllene bokstäver
som den avlägsna solen sände till drunknade själar.
jag rörde vid dem i smyg och klättrade upp en våning
där trötta musikstudenter svärmade, killar
och tjejer, nattens Julijor

SPHERELIKE VILLAGE

We were spending our summer holiday in a village where sage, human fingers
And Cats' tails were growing out of the walls.
Underneath the windows fish were lined up.
Moonlight was dripping down from them onto the heads of wanderers,
Onto the stone plaques.
Here comes the Sun again! Poppy petals trepidate behind the hill, the sky was
Drying out turning back into a stone plague, the enigma resolved by the old.
Around noon, when heads pop up open from heat,
Sun sinks into the sea, the Sun that now can actually be looked at.
We climb the cliff.
Below are the ant-people, breadcrumb-people.
Wealthy tourists like botanic specimens, supple blades
Of Reason.
Here comes the evening again! The village gathered into a sphere.
The blades bent down, sucked into the invisible mouths of houses.
We crumble the dry crumbs of the evening uncertainty,
Because there is no Sun or Moon, every trace of life
Has been carried over to the other hemisphere.

SELO-KUGLA

Ljetovali smo u selu u kojem iz zidova niće kadulja,
ljudski prsti, vinova loza i mačji repovi.
Ribe su nanizane pod prozorima.
Sa njih kapa mjesecëva svjetlost na glave onih koji blude,
na kamene ploče.
Evo iznova sunca! Latice maka trepere iza brda, nebo se suši,
opet postaje kamena ploča, enigma koju rješavaju stari.
Oko podneva, kad se od usijanja rastvore glave,
sunce pada u more, sunce u koje se sada može gledati.
Penjemo se na klisuru.
Dolje ljudi-mravci, ljudi-krušne mrvice.
Imućni turisti kao botanički izlošci, gibljive vlati
razuma.
Evo iznova večeri! Selo se skupilo u kuglu.
Trave se povile, usukale u nevidljiva usta kuća.
Drobimo suhe mrvice večernje neizvjesnosti,
jer nema ni sunca ni mjeseca, svaki trag života
prenesen je na drugu polutku

KLOTBYN

Vi semestrade i en by där det ur väggarna växer salvia,
människofingrar, vinrankor och kattsvans.
Fiskar ligger uppradade under fönstren.
Därifrån droppar månljuset ner på de vilsegångnas huvuden,
på stenplattorna.
Nu är det sol igen! Vallmobladet dallrar bakom berget, himlen
torkar,
blir åter en stenplatta, en gåta som de äldre försöker lösa.
Mitt på dagen, när huvudena smälter av hettan,
sjunker solen ner i havet, solen som man nu kan titta på.
Vi klättrar upp på klippan.
Där nere myrmänniskor, brödsmulemänniskor.
Förmögna turister likt herbarieväxter, böjliga strån av
fornuft.
Nu är det kväll igen! Byn har samlat sig till ett klot.
Gräset har lagt sig ner, tvinnat sig in i husens munnar.
Vi strör ut de torra smulorna av kvällens ovisshet,
för det är varken sol eller måne, varje spår av liv
har förts till den andra hemisfären.

ON THE DECK

I lean over the ferry deck.
The wind snatches two locks of hair wildly flapping across the face.
The hood with fake fur is twice as thin as a petal.
This ordinary body is swarming with birds and bees,
Mother-bears with their young as well as coots and some other nondescript creatures.
There is no one on the deck yet it is noisy.
The unshackled tyrants walk about rustling their oversized sheepskins.
Their beards look thin against the wind — like an avalanche.

Underneath the deck, beneath the stairs two are having coffee.
I am halfway there, an empty cup with the remains of a cold espresso.
My breath, my gift of speech and movement, mercy, is still halfway there.
One of them took off his coat. There is a hot stain on his forehead.
I left to see what the reflection on the sea surface will have to say,
Is it enough just to step aside a little bit
Otherwise the foam will smash you against its own bones.

PALUBA

Naginjemi se preko ograde trajekta.
Vjetar uzima dva pramena koja divlje palucaju preko lica.
Kapuljača s lažnim krznom tanja je od latice.
U tom običnom tijelu rastrčale su se ptice i pčele,
medvjedice s mladima, liske i još neka štura bića.
Na palubi nema nikoga, ali je buka.
Hodaju oslobođeni titani, škripe prevelikim kožusima.
Na vjetru im brade izgledaju krvavo, kao lavina.

Pod palubom, ispod stuba, dvojica piju kavu.
Još sam dopola onđe, prazna šalica s par kapi hladnog espresa.
Moj dah, dar govora i pokreta, milost, još je dopola tamo.
Jedan od njih skinuo je kaput. Na čelu mu je vruća mrlja.
Otišla sam da bih vidjela što će reći odraz u moru,
je li dovoljno samo malo udaljiti se
ili će te pjena ipak razbiti o vlastite kosti.

DÄCK

Jag lutar mig över färjans räcke.
Vinden tar tag i två hårslingor och de fladdrar vilt i ansiktet.
Huvan med fuskpäls är tunnare än ett blomblad.
I denna vanliga kropp har det kryllat av fåglar och bin,
björnhonor med ungar, sothönor och lite andra andefattiga
varelser.
Det är ingen på däck, men det är bullrigt.
Befriade titaner går omkring, gnisslar med för stora
fårskinnspälsar.
I vinden ser deras skägg sköra ut, som en lavin.

Under däck, nedanför trappan, dricker två stycken kaffe.
Jag är fortfarande till hälften där, en tom kopp med några
droppar espresso.
Min andning, talets och rörelsens gåva, nåden, är fortfarande
till hälften kvar.
Den ene har tagit av sig rocken. Han har en varm fläck i
pannan.
Jag gick för att se vad spegelbilden i havet skulle säga,
räcker det att bara gå undan lite
eller blir man ändå krossad mot sina egna ben av skummet.

WAR MUSEUM

For the longest time that ashes soaked in the spilled out essence of bones, tears and Proud foreheads
For the longest time we waited to get out of boxes, out of albums, out of grandma's warm Shelters to
observe that foreignness of objects, iron, buckles, faded letters,
Starched newspapers cries, sky-high flying books,
The cut-up embraces, fabric with a tooth of snow sown into it,
Female curly salutes warming up forest,
Cold soup floating on the palm, banners, needles melting under tongue,
Map and obsolete alphabet whose language we soon won't be able to read at all.

TRANSLATED BY DAMIR ŠODAN.

MUZEJ RATA

Dugo je taj pepeo upijao rasutu srž kostiju, suza i visokih čela
i dugo smo čekali da izděmo iz kutija, iz aluma, iz bakiñih toplih jazbina
da vidimo to inozemstvo predmeta, željeza, kopča, izbljedjelih slova,
štirkanih novinskih povika, u nebo odletjelih knjiga,
izrezanih zagrljaja, štofa u koji je ušiven zub snijega,
ženskih nakovrčanih pozdrava koji griju šumu,
hladne juhe koja pluta u dlanu, zastava, igala koje se tope pod jezikom,
karta i zastarjelog pisma čiji jezik uskoro nećemo znati pročitati.

Länge sög den där askan upp benens, tårarnas och de höga
pannornas utspillda märg
och länge väntade vi på att få komma ut ur lådor, ur album, ur
mormors varma gryt
för att se detta utland av föremål, järn, spännen, bleknade
bokstäver,
stärkta tidningsutrop, böcker som flugit upp i himlen,
utklippta omfamningar, tyg med en insydd tand av snö,
lockiga kvinnohälsningar som värmer skogen,
kall soppa som skvalpar i handen, flaggor, barr som smälter
under tungan,
en karta och ett föråldrat alfabet vars språk vi snart inte
kommer att kunna läsa.

